

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Любен Владимиров Витанов
върху дисертационен труд за присъждане на научната и образователна
степен „доктор” на тема:

“Интегрални възможности на конструктивно-техническите дейности в начален етап на обучение“

Автор: Магдалена Иванова Райкова – докторант в редовна форма на обучение СУ „Св. Климент Охридски”- ФНОИ

Научен ръководител: доц. д-р Любен Владимиров Витанов

Катедра: „Начално училищна педагогика”

Област на висше образование: 1. Педагогически науки

Професионално направление: 1. 3 Педагогика на обучението по... (Методика на обучението подомашен бит и техника в началното училище).

Образователна и професионална кариера и биографични данни

Магдалена Райкова е родена на 18.11.1979 г. Висшето си образование завършва във ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий”, специалност „Педагогика на обучението по Изобразително изкуство“, специализация – „Живопис“. Придобива и две магистърски степени – по педагогика на обучението по изобразително изкуство във ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий” и „Начална училищна педагогика“ в СУ „Св. Кл. Охридски“, ФНОИ. Повече от 10 години като учител по изобразително изкуство и начален учител.

В периода от 2014-2017 е редовен докторант в СУ „Св. Кл. Охридски“, ФНОИ, катедра „Начална училищна педагогика“.

В този период работи активно в учебната и научната работа на катедрата. Участва в научно-изследователски проекти, конференции, образователни семинари и др. Автор е на научни публикации в различен тип издания – статии и научни съобщения. Всички те са в областта на педагогиката – методика на обучението по техника и технологии.

Това я формира като висококвалифициран специалист с висока компетентност за изследователска и професионална работа в областта на методиката на обучението.

Ход на процедурата

Магдалена Райкова е зачислена като докторант в редовна форма на обучение срок от 10.02.2014 г. до 10.02.2017, заповед № РД 20-365 от 07. 02. 2014 г.

В целия период на обучение и научно-изследователска работя тя изпълнява своите индивидуални годишни и цялостния си индивидуален план. В много от неговите части той е надхвърлен чрез допълнителни обучения и положени изпити извън задължителните минимума.

Магдалена Райкова е отчислена с право на защита със завършен проект за дисертация. Той е представен за вътрешна защита и обсъден в Катедра „Начална училищна педагогика” на редовно заседание проведено на 11. 06. 2019 г.

В резултат на апробацията е взето решение за откриване на процедура за официална защита на основата на две вътрешни рецензии и становища препоръки от пет члена. Няма нарушения в процедурата, а представеният комплект от документи е съобразен с Правилника за развитие на академичния състав на СУ „Св. Кл. Охридски”. Процедурата за защита е открита с решение на ФС на ФНПП през януари 2019 г.

Представяне и критична преценка на постиженията в дисертацията

Трудът е посветен на значим и недостатъчно изследван проблем в методиката на обучение по технологии и предприемачество, който не е достатъчно проучван.

Той обхваща гранични проблеми от методиката на обучението по много от учебните предмети в началното училище. Образованието, подготовката и професионалният опит на докторанта са основен фактор при избора на темата и оформянето на концепцията и замисъла, на цялостния подход, методологията и методика на изследване и интерпретация на проблематиката.

Научно-теоретичната постановка на проблема следва успешен общотеоретичен подход.

Основният фокус на проучване и анализ е насочен към изясняване и доказване дидактическите възможности на интернираните конструктивно-практически дейности за подобряване ефективността на обучението в началните класове.

Основната цел на изследването е да се анализират възможностите на конструктивно-техническите дейности за осъществяване на интегративно взаимодействие между учебните предмети, по-висока ефективност и мотивираност в процеса на обучение и за формиране на ключови компетентности.

Хипотезата, задачите и методиката на изследване са много добре формулирани и структурирани.

В първа глава се прави добре избран и подреден анализ на интеграцията на обучението в началните класове. Описани са достатъчно и полезни определения. Много добре е структуриран и историческия анализ, както и мястото на интеграцията в държавните образователни стандарти и учебните програми. Макар и по-широко, отколкото е необходимо е направен и добър подбор на схващания и методи за интегралните възможности на играта в обучението.

Много добре е организиран и анализа на дидактическите възможности на интегралните възможности на конструктивно-практическите дейности в обучението.

Правят много добро впечатление от научна и методична гледна точка моделът и дидактически варианти за осъществяване на интегративни връзки чрез конструктивно-технически дейности. Неговото описание и предложените методически варианти за дейности по предмети, включващи конструктивно-технически дейности са отлично структурирани, описани и приложени в разнообразни експериментални педагогически дейности.

Ефективността на предложената методика е много добре описана в анализ на резултати от дидактически експеримент. Те са описани подробно и показват ефективността на работата по отделните учебни предмети. Много добре са подбрани и приложени разнообразни показатели и критерии за оценка, което прави анализа достоверен и научно обоснован.

Много добро впечатление прави и използваната експертна оценка, която потвърждава ефективността от преобразуващото педагогическо изследване. Добре подбрани и структурирани са и изводите.

Приноси от изследването в дисертационния труд

Приносите отразяват основните научни постижения в дисертационния труд. Те са теоретико-емпиричен характер с приложна и практическа значимост.

1. Подбрани, добре структурирани и анализирани теоретични постижения и добри практики за интеграцията в обучението и мястото на конструктивно-техническите дейности в този процес.
2. Предложен модел за различните видове интеграция и възможностите на конструктивно-техническите дейности за развитие на ключови компетентности,

социални компетентности и академични постижения.

3. Структуриран методичен модел за междупредметна интеграция, който включва 16 оригинални дидактически варианта за дейности по предмети, включващи конструктивно-технически дейности в начален етап на обучение.

4. Разработени и апробирани 101 методически варианта за интегриране на конструктивно-технически дейности по предмети в начален етап на обучение.

5. Потвърдена ефективността в преобразуващо изследване и статистически анализи на

на по-голяма част от методическите варианти за повишаване на мотивацията за учене, академичните постижения на учениците и формирането на ключови компетентности.

Автореферат и публикации по дисертационния труд

Авторефератът съответства на изложението в дисертационния труд и представя адекватно, цялостно, подробно и по коректен начин съдържанието и основните постижения в него. Направените девет публикации по темата на дисертационния труд са достатъчно представителни и отразяват отделни етапи от изследователската работа.

Препоръки

Би могъл да се предложи по-универсален подход за диагностика на резултатите от преобразуващото изследване, който да се използва в педагогическата практика.

Резултатите от заключителното дидактическо изследване могат да бъдат описани по-систематично и представени по-нагледно.

Добре би било авторът да подготви материал в помощ на учителите за приложение на конструктивно-практическите дейности в началните класове.

Заклучение

В резултат на анализа на постиженията, доказаните резултати и очертаните приноси предлагам на членовете на уважаемото научно жури да присъдят научната и образователна степен „Доктор” на редовния докторант Магдалена Иванова Райкова в област на висше образование 1. Педагогически науки, професионално направление 1. 3 Педагогика на обучението по... (Методика на обучението подомашен бит и техника в началното училище).

25.08.2019 г.

доц. д-р Любен Витанов